

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 5. —
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru străinătate 500 Lei
Pentru autorități, instituții și
întreprinderi 500 Lei
Anunțuri, reclame, după tarif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de trei ori pe săptămână

În această viață încărcată cu griji și lupte, omul găsește un sprijin puternic și sigur numai în credință; ea înlesnește trecerea vremurilor de mahnire și încercare, ea ne dă tărie spre a învinge. Prima noastră datorie este dar, de a o sădi tot mai adânc în inima poporului.

Carol I Rege al României.

+ VICTOR BRANISCE

„Gazeta Transilvaniei” e în doliu.
Un vechi și credincios slujitor al ei s'a stins!
Deși se cunoștea că în ultimul timp se lasase o umbră peste vioiciunea-i de altădată, nu credem, că soarta va fi atât de neîndurătoare. Nu puteam crede, nu ne puteam închipui că cel ce la muncă, între prieteni și în tot locul, știa să-și facă plăcută prezența, ne va părăsi atât de brusc și de repede.

Victor Branisce nu mai este!

S'a stins fără să se plângă, fără să dea cel mai mic semn, că dureroasa despărțire era atât de aproape.

A plecat ducând cu el urmele unui trecut de istovitoare muncă și încordare.

A munci patruzeci și patru de ani, neîntrerupt, în condițiile de jertfă și abnegație, în care el și-a dus viața de gazetar, însemnează a te fi făcut tovarășul de simțită suferință a durenților și necazurilor, indurate de neamul pentru care ai trăit.

VICTOR BRANISCE
1874—1938

Încă la vârsta de douăzeci de ani s'a aruncat în lupte, din primele rânduri ale căreia nu s'a despărțit decât în ajunul plecării pe calea vecinicii.

Urmărit de stăpânirile vitrege de pe atunci, a suferit surghiun, căutându-și adăpost peste hotare. Iar mai târziu, când împrejurările i-au permis, s'a reîntors pe plaiurile părăsite. Nu însă istovit și îngrozit de calvar, ci înălțat și oțelit în dârzenia de a fi îndrumător și apărător al neamului său în vremi de grea încercare.

De atunci, din anul 1902 începe munca de apostol a lui Victor Branisce la „Gazeta Transilvaniei”. De atunci a devenit fiu iubit și admirat al Brașovului românesc, care l-a văzut mereu nedespărțit de toate instituțiile și manifestațiile culturale și naționale.

L-a văzut însă și ridicat, pentru scrisul său, și purtat prin temnițele, prin cari gazetarii români ai Ardealului de altădată trebuiau să plătească tributul curajului și muncii lor românești.

A muncit, a luptat, a îndurat de dragul neamului, pentru binele căruia s'a simțit dator cu tot sufletul cu toată inima sa.

A avut în schimb fericirea, ca în anul 1916, să scoată câțiva numeri ai „Gazetei,” fără cenzură ungurească, salutând cu slove rupte din inimă românească, intrarea armatei române în Brașov.

Soarta însă îi hărăzise și alte surprize.

Odată cu retragerea armatei române, fostul oaspe al temnițelor ungurești a trecut Carpații și din Vechiul Regat a luat drumul Siberiei, ca membru al comisiei pentru recrutarea voluntarilor români.

Și cu sufletu-i cald românesc a străbătut înghețurile siberiene, unde a înțeles să-și facă pe deplin datoria. La Irkutsk, în Siberia, a dat viață organului oficial al voluntarilor români „Gazeta Transilvaniei și Bucovinei,” împrăștiind în inima răzleților voluntari duh românesc.

După război, reîntors la vechea-i vatră, era natural să-și recupeze postul de muncă și de cinste la

aceeași „Gazetă,” pe care o făcuse ecou al speranțelor românești pe întinsul depărtat al S.beriei.

La modesta redacție a celui mai vechi ziar de luptă pentru epărea și dreptatea neamului românesc, „Gazeta Transilvaniei” — ajungând în două rânduri senator — Victor Branisce și-a continuat lupta de apostol al neamului, fără pretenții și împăcat cu gândul că a-ți face datoria e o cinste.

Pildă, care trebuie remarcată!

Azi noapte s'a stins, lăsând un gol greu în inimile, celor cari l-au iubit și l-au susținut.

A închis ochii cu puține zile înainte de a fi ajuns să guste liniștea, pe care o merită cel ce în pensare își vede singurul toieag al unor bătrânețe, găbovite de muncă și de cinste.

A murit un bun Român.

A plecat un harnic și conștiincios gazetar.

Ne-a părăsit un scump și neuitat prieten.

Dormi în pace Victore!

Note biografice

S'a născut la 26 Martie 1874 în comuna Cincul-mare jud. Făgăraș.

A început activitatea ziaristică în anul 1894 în calitate de corespondent dela Budapesta al ziarului „Dreptatea” din Timișoara. Plecând la Cernăuți, a făcut parte din redacția ziarului „Patria”, până la 1899.

În anul 1900 a trecut în Moldova, fiind profesor de limba germană. De aci a continuat să trimită corespondență ziarului „Drapelul” din Lugoj și „Gazeta Transilvaniei” din Brașov.

În anul 1902 s'a înapoiat la Brașov, intrând în redacția ziarului „Gazeta Transilvaniei”. A colaborat la zărele „Universul”, „Curentul” și la numeroase reviste.

Din cauza atitudinii intransigente a ziarului „Patria” din Cernăuți contra tendințelor de desnaționalizare și oprinare a elementului românesc din Bucovina, a fost expulzat împreună cu fratele său, Valeriu Branisce, întorcându-se în Ardeal. Pentru articolele sale apărute în „Gazeta Transilvaniei”, prin care critica faimoasa lege școlară a contelui Appony, în 1908 a fost condamnat la 8 zile închisoare, în 1909 la 3 luni închisoare și în 1910 la 6 luni închisoare și amendă de 1200 de coroane (60.000) lei. Prima condamnare a ispășit-o la Brașov, iar celelalte două la închisoarea din Seghedin.

În 1916, când armata română a ocupat Brașovul, s'a pus la dispoziția autorităților militare scoțând un număr frumos a ziarului „Gazeta Transilvaniei”

cu tricolorul românesc pe frontispiciu.

„Gazeta” a continuat să apară până la retragerea armatei române, fiind împărțită în mod gratuit printre soldații români de pe front. Odată cu retragerea armatei române a plecat și el în vechiul regat, făcând parte din comisiunea pentru recrutarea voluntarilor români din Siberia. La Irkutsk a redactat organul oficial al voluntarilor români, intitulat „Gazeta Transilvaniei și Bucovinei”. În lipsă de tipografie cu litere latine, gazeta a fost scrisă cu mâna și litografiată, fiind citită apoi în fața batalioanelor. În toamna anului 1919, printr-o călătorie de 46 de zile pe mare s'a înapoiat prin Vladivostok în România.

A fost senator în două rânduri în 1928 și 1932.

Decorat cu „Crucea comemorativă de război”, (1916—18), „Steaua României” în grad de ofițer, ordinul „Ferdinand I” în grad de cavaler, „Medalia Ferdinand I”, „Vulturul României” în grad de cavaler, „Medalia Peleş”, Comandor al „Coroanei României”.

S'a stins în anul când implinea 44 ani de gazetărie.

Ultimele zile ale lui Victor Branisce

Se simțea slăbit, în ultimul timp, dar continua să-și săvârșească munca în redacție, fără a da de bănuț că desnodământul fatal îl pândeste atât de aproape.

În seara zilei de Sâmbătă 26 Nov. părea destul de liniștit. Plecarea din redacție în acea zi, a fost însă fatală.

Luni dimineața se pregătise să meagră la gară, cu ocazia primirii M. S. Regelui, care se reîntorcea din străinătate. Bine și fără să bănuiască ceva, a eșit până în curte, unde s'a simțit deodată rău. S'a reîntors în casă și l-a luat în primire patul, care nu l-a mai predat decât morții.

Ziua următoare a fost transportat la spital, unde azi noapte, după două săptămâni, a închis ochii pentru vecie.

Acolo, în patul spitalului a petrecut și ziua de 4 Decembrie, pe care o aștepta cu atâta nerăbdare. În acea Duminică avea loc sfințirea tablei comemorative, fixată pe casa natală a fratelui său, marele român Dr. Valer Branisce, din Cincul-Mare.

N'a avut însă fericirea să-și vadă împlinită această fericită dorință.

Astăzi sufletele celor doi frați și-au dat întâlnire în împărăția înălțimilor.

Înmormântarea

Astăzi, Miercuri, osemintele regretatului Victor Branisce au fost ridicate din spitalul „Gh. Mărzescu” și după săvârșirea unui serviciu religios, au fost transportate, — însoțite de membrii familiei, neamuri și cunoscuți, — la biserica „Sf. Adormiri” din Brașovul vechi.

Au fost depuse pe catafalc în biserică, unde vor rămâne până Vineri la ora 2¹/₂ după amiază, când va avea loc înmormântarea, în cimitirul aceleiași biserici.

Acum douăzeci de ani

În „Amintirile din Siberia,” Victor Branisce, descriind o noapte de Crăciun petrecută cu voluntarii români în vagoanele trenului siberian, spune între altele:

„Am adormit de abia spre ziuă, cu gândul departe [la cel de acasă...]. Cu toate că mă despărțeau mii de kilometri de patrie, mi se părea că crivățul îmi aduce de undeva de departe, pe aripile sale, crâmpelul dintr'o veche colindă:

„O ce veste minunată...”

În așteptarea celui de al 20-lea Crăciun de atunci:

O ce veste 'ndurerată...,

Victor nu mai este!

O măsură sănătoasă dar...

Ministerul sănătății, în acord cu monopolul alcoolului, a luat măsura ca denaturarea, adică colorarea spiritului de ars să se facă în procent mai mare. În loc de 2 la sută cum se făcea până acum să se facă denaturarea cu 4 la sută.

Pentru că — iată motivul dureros! — s'a adus la cunoștința acestui minister, că în diferite părți ale țării, și mai ales în Ardeal și Basarabia, locuitorii consumă spirit denaturat.

Pentru a pune capăt acestei pacoste, ministerul a luat măsura de mai sus, întrucât se știe că consumația acestui spirit constituie un mare pericol pentru sănătatea celor ce-l beau, deoarece spiritul de ars pus în comerț este alcool metilic, care, pe lângă alte neajunsuri, provoacă orbirea celor ce-l consumă.

Măsura ministerului e bună. Numai într-o atâta însă, într-o cât, prin sporirea procentului de coloranți, îl face inconsumabil.

Se impun deci și alte măsuri.

Faptul dureros dar constat, dovedește că beția face ravagii la țară. Și acestora trebuie să li se pună frână.

Se știe că beția incalcează mai ușor, pe acela, care, în lipsă sau nedragoste de lucru, se lasă stăpâniți de patimi. Iar cel ajuns sclav al patimilor, lipsit de bani, nu mai alege. Se dedă și-și face poita cu ceea ce este mai ieftin.

În sensul acesta trebuie dusă propaganda împotriva flagelului amintit.

Ofensiva sanitară și întreagă lupta împotriva alcoolismului să fie deci conduse de naștința de a înlătura motivele, pentru care spiritul de ars, a ajuns beutură de consumație.

Poporul trebuie luminat și convins de urmările grave ale păcatelor ce vin pe urma beției. Și pus în situația de a-și da singur seama de greul păcatului.

Numai în felul acesta va putea fi înlăturat acest pericol disrugător de sănătate.

colaborării strânse dintre cele două Regate.

Iată de ce, din vechiul oraș al Brașovului, pe pământul Ardealului desrobît unde cu optsprezece veacuri în armă împăratul Traian transplanta sămânța romanității noastre pentru vecie, aducem prinosul recunoștinței Romei eterne, încredințând prin coloanele centenarei „Gazete” că nici legionarii transilvăneni dela Isonzo ieri și nici tineretul de azi gata de jertfă pentru Țară și Rege, nu-și uită nici jertfele, nici prietenii.

Ugo Sola, România îți va rămâne totdeauna recunoscătoare!

Ion V. T. Stanescu

Sinod vicarial

Preoțimea română unită din vicariatul Făgărașului, s'a întrunit în obișnuitul sinod de toamnă, sub prezidiul Rev. domn Moise Brumboiu vicar, având ca notar pe păr. Valeriu Crișan, v.-protopop on. gr. catolic în Șercaia.

La ora 8 dim., în biserica „Brâncoveanu” s'a servit o liturgie pentru preoții decedați în sem. II—1938. La ora 9, în localul școlii de stat nr. II, cu elevii gr. catolici, a ținut o lecție de cateheză păr. Samoilă Cornea din Olteț.

La ora 10, în sala casei culturale gr. cat., s'a deschis sinodul. Rev. domn vicar Moise Brumboiu a arătat vremurile grele în cari trăim, când dușmanii neamului și ai țării noastre stau la pândă și așteaptă momentul să ne atace și face deci un călduros apel către preoți, să fie azi la culmea chemării lor, muncind cu un zel deosebit, împreună cu enoriașii lor, pentru binele și prosperarea Bisericii și a Neamului nostru românesc.

Păr. Andrei Radeș din Voila și-a desvolat apoi tema designată de P. Ven. Consistor din Blaj pentru aceste sinoade din Arhidieceză: „Preotul, dându-și seamă de rostul covârșitor al sf. misiunii, cum va pregăti credincioșii, pentru o reușită cât mai fructuoasă?” Sinodul a decis să se facă demersuri la cel în drept, ca să se concheme în anul viitor un sinod arhidiecezan la Blaj, unde să se dezbate unele doleanțe ale preoțimei române unite. În locurile vacante, în Forul matrimonial vicarial, de prima instanță, au fost aleși, ca membri ordinari pr. Virgil Negrea din Cârța-Oltului, țară ca supleanți pr. Mircea Todericiu din Făgăraș II și pr. Aurel Brumboiu din Răușor.

Misiuni populare se vor ține în anul 1939 în parohiile: Bărcuț, Porumbacu de sus, Sărata, Toarcia și Veneția de jos. S'au discutat apoi diferite chestiuni, de ordin administrativ preoțesc.

Preoții au mers apoi cu toții în biserica parohială, unde s'au spovedit și astfel reculeși suflatește, au plecat apoi pe căminurile lor.

Pr. Valeriu Crișan.

Cetiți și răspânziți „GAZETA TRANSILVANIEI”

Sărbătorirea

I.P.S.S. Patriarhului Dr. Miron Cristea

Capul bisericii noastre și primul ministru al Țării a implinit 70 de ani.

Cu acest prilej Sft. Sinod a sărbătorit pe șeful bisericii ortodoxe în ziua de 10 Decembrie în sala de recepție a Patriarhiei.

Etatea de 70 de ani reprezintă o frumoasă vârstă patriarhală, care aduce în jurul păruului alb un nimb de strălucire bisericască și glorie românească.

Căci veneratul nostru Patriarh și-a închinat deopotrivă viața sa, în slujba crucii și a patriotismului românesc.

Faptele înaltului prelat grăesc mai mult decât orice. Ca român ardelean a luptat pentru a ține nestinsă candela gândului românesc. A fost unul din fericiții plămăditori ai unirii Ardealului la Patria Mămă, luând parte la memorabila proclamație din ajunul lui 1 Decembrie 1918. Ca preot și episcop în Ardeal a păstorit cu blândețe și înțelepciune până când Dumnezeu i-a ajutat să ajungă în capul bisericii românești.

Aici și-a înscris talentul de mare conducător bisericesc, mai întâi ca mitropolit, apoi ca patriarh al bisericii noastre.

Nu mai pomenim aici despre străduințele sale de a înălța biserica noastră ca factor principal în răsăritul Europei și cum, astăzi, datorită veneratului nostru Patriarh, ne bucurăm de cea mai înaltă cinstire între popoarele de religie ortodoxă.

Destinul i-a urșit ca să joace un mare rol politic în aceste zile de cumpănă pentru țara noastră. Prin înalta chibzuință a M. S. Regelui — i-a fost încredințată cărma guvernului, într-o vreme, când pe oceanul politicii europene băteau vânturile grele.

Istoria neamului românesc va arăta cât de bine a condus iluminatul Patriarh corabia guvernului în apele românești din zilele noastre.

Cronica economică

Câte vite avem în țară

Conform datelor centralizate de Serviciul Studiilor și statistice din Ministerul Agriculturii, situația numerică a vitelor în țara noastră, este următoarea:

Cai: Armăsari de prăsilă ai statului 803, ai comunei 679, particulari autorizați 4235, particulari întrebuințați pentru epe proprii 15.549, sub trei ani 59.015, alți diferiți 47.735. Epe ale proprietarilor, fără armăsari proprii 773.894, ale proprietarilor cu armăsari proprii 59.169. Epe sub trei ani 170.493, cai castrați peste trei ani 773.678, cai castrați sub trei ani 119.587. Total 2.024.537.

Vite cornute: Tauri de prăsilă comunală 11.105, particulari autorizați 4.178, particulari folosiți pentru vacile unui proprietar 5.543, sub doi ani 47.021, alți diferiți 25.013.

Vaci ale proprietarilor ce nu posedă tauri 1.949.287, ale proprietarilor care posedă tauri

110.298, juninci peste doi ani 294.389, sub doi ani 337.366. Total 4.170.644.

Berbeci de prăsilă: comunală 3.640, particulari autorizați 69.424, particulari folosiți pentru oile unui proprietar 267.790, sub un an 166.616, alți diferiți 223.537.

Oi: peste un an ale proprietarilor, fără berbeci proprii 4 mil. 851.147, cu berbeci proprii 4 mil. 728.730, oi sub un an 1.357.866, castrați peste un an 77.634, sub un an 162.396. Total 11.908.780.

Porci: de prăsilă, comunală 5.247, particulari autorizați 6509, particulari folosiți pentru scroafele unui proprietar 25.887, sub un an 122.289, alți diferiți 49.097. Scroafe peste un an ale proprietarilor fără vieri proprii 579.234, cu vieri proprii 131.124, scroafe sub un an 726.422, castrați peste un an 445.006, sub un an 939.481. Total 3.030.396.

Moartea protopopului Valeriu Judele

În comuna lui natală Mărgineni, jud. Făgăraș, a încetat din viață, în etate de 50 de ani, părintele Valeriu Judele, fost protopop gr. ort. în Șercaia.

Clasele primare le terminase în comuna sa natală, clasele liceale la liceul „Andrei Șaguna” din Brașov, iar teologia în seminarul din Sibiu. A fost preot în Mărgineni, iară din 1935 s'a mutat, ca protopop al tractului protopopesc „Oltul,” în Șercaia.

Slujba înmormântării a fost oficiată de P. C. Lor: Spiridon Căndea, consilier arhiepiscopesc, ca delegat al Metropoliei din Sibiu, Pavel Borzea, protopop în Făgăraș, fiind asistați de preoții tractuali.

Predica funebrală a fost rostită de P. C. Sa Spiridon Căndea, ca trimis al Metropoliei din Sibiu, care a arătat meritele părintelui protopop Valeriu Judele și a adresat cuvinte de mângâiere sufletească, văduvei și celor trei copii, cari rămân orfani de aici înainte. În numele preoților din acest tract protopopesc au vorbit preoții: David Chiujea din Șinca Nouă și Valeriu Boeriu din Grid. La groapă, înainte de a fi coborât sicriul în cripta familiară din preajma bisericii, ca vechiul prieten și tovarăș de muncă, timp de 15 ani în Mărgineni și Șercaia, a adresat defunctului cuvinte de rămas bun, părintele Valeriu Crișan, v. protopop on. gr. catolic din Șercaia.

La ora 4 d. a. trista ceremonie funebrală a luat sfârșit.

Odihnească în pace!

Cor.

Viza contractelor de închiriere. Se aduce la cunoștința celor interesați, că Ministerul de Finanțe, prelungeste termenul pentru viza contractelor de închiriere în curs, cu 20 zile, adică până la 20 Dec. 1938, termen în cere se pot primi fără amendă impozitele proporționale la aceste contracte, cunoscând că după această dată toți cei ce vor fi găsiți cu contractele de închiriere ne vizate în regulă, li-se vor dresa proces-verbal de contravenție. Administrația de Constatere.

Pleacă un scump preten al României: D-I Ugo Sola

După o ședere de peste 6 ani, în mijlocul poporului nostru, ne părăsește acum unul din membrii cei mai simpatizați ai Corpului diplomatic aflător în România; Excelența-Sa d. Ugo Sola, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al M. S. Regelui Italiei și Impărat al Etiopiei.

Nicăeri și mai mult la noi, în acest interval de timp, nu a fost o misiune diplomatică, economică sau culturală mai dificilă, dar mai frumoasă și fructuoasă în realizări, decât cea inaugurată de eminentul ministru al Italiei la București, care ne părăsește țara, fiind ridicat în urma meritelor sale excepționale și rezultatelor ferice dobândite în ogrorul tradiționalei amicitii italo-române, la rangul de ambasador al Italiei, încredințându-i-se o însemnată misiune tot în lumea noastră latină, în îndepărtata Brazilie.

Nu vom mai avea plăcerea în cercurile intelectuale, artistice, la conferințe sau la recepții să întâlnim privirea vie și pătrunzătoare a celor doi ochi ai săi, nici să simțim în cordiala-i strângere de mână tot ceea ce un suflet cald și sensibil putea să reverse în gestul simbolic al prieteniei și colaborării sincere.

D. Ugo Sola era întotdeauna prietenul sincer și devotat al cauzei și apropierei italo-române.

Activitatea ministrului Italiei la București trebuie de aceea să rămână îndreptarul oricărei activități de viitor și pilda vie pentru oricare diplomat.

Desigur, în noianul evenimentelor internaționale, în înfrîngile țesute cu abilitate de oculte și în greutățile create de momente, mai mult decât de răutățile umane, în luptele de interes diverse, n'am știut ce să admirăm mai mult la Domnia-Sa: spiritul de înțelegere, — rezultat al înaltelor sale însușiri morale ca om de cultură și de inimă, — sau dibăcia-i, care îmi evoca întregul trecut glorios al unei Italii cu Veneția, școală a diplomației moderne.

„Nici o greutate din câte s'au ivit pe drumul meu n'a fost găsită prea mare de către mine, n'am lipsit să trec nici o ușă, din câte mi s'au deschis” — a declarat d. ministru Ugo Sola, la masa de despărțire din Palatul Sturza.

Trebuie, totuși să adăugăm că Domniei-Sale nu i-a putut rezista nici-o ușă, căci el a reușit

să deschidă larg și porțile sufletelor noastre.

Identificat cu bucuriile și durerile neamului nostru vreme de șase ani, el a sporit neconvenit înțelegerea dintre cele două națiuni, având bucuria de a constata că România și poporul ei, cu întreaga-i elită intelectuală în frunte cu marele nostru istoric N. Iorga, a fost cu dreptatea Italiei, alături de naștina suroră și de Ducele ei, într-o Europă sancționistă.

Raporturile spirituale au fost adâncite și intensificate, atât prin perigrinările culturale ale celor mai reprezentative figuri ale Italiei științifice și intelectuale de astăzi, al căror ultim exponent a fost până acum câteva zile la București, prof. Gaetano Boschi, ilustrul președinte al Academiei de Științe din Ferrara, — cât și activitatea de înțelegătoare colaborare a Institutului de cultură italiană din România.

Secundat de hărnicia și entuziasmul profesorului Bruno Manozze, eminentul director și animator al Institutului, d. ministru Ugo Sola a isbutit să perinde în Facultățile și în sălile de conferințe din centrele noastre universitare peste o sută de personalități ale Italiei, țara științelor și artelor de totdeauna.

Aceștia au devenit la rândul lor, după ce ne-au vizitat țara și ne-au cunoscut oamenii, cei mai fervenți propagandiști al României de azi, care sub noule orânduiri hărăzite de Augustul și scumpul nostru Suveran și atât de comune pe alocuri cu legiurile corporațiilor din Italia cea nouă, este menită să se ridice spre zări de adevărată propășire socială și economică neatînse până acum.

Afinități de rasă, analogii de evoluție și de situații în desfășurarea ultimelor decenii, fac astăzi tot mai simțită nevoia

CU OCAZIA SĂRBĂTORILOR CRĂCIUNULUI

MOBILE
cumpărați cu
10 la sută reducere

începând de azi și până la 24 Decembrie 1938
I a

Uniunea Maestrilor Tâmplari S. i. n. c.
630 BRAȘOV, Str. Hirscher Nr. 9, Etj. I Tel. 986 1—1

SKYORI

SKIURI LEGĂTURI ȘI BEȚE

5—8 ani	8—12 ani	12—15 ani	Pt. Dame	Pt. Bărbați
120-130cm	140-150cm	160-170cm	180-190cm	200-210cm
Lei 500	Lei 550	Lei 600	Lei 700	Lei 800

La prețurile de mai sus până la 10 Decembrie 1938

SPORT GUST BRAȘOV, Str. Voevodul Mihai, 24

Cu profundă durere facem cunoscut tuturor că

VICTOR BRANISCE

în etate de 64 ani

redactor-șef la „Gazeta Transilvaniei“, fost senator, cavaler al Ordinului Ferdinand I. Comandor al Coroanei României, Ofițer al Stelei României, etc., a răposat în Domnul în ziua de 14 Decembrie 1938.

Rămășițele pământești vor fi depuse în Biserica ortodoxă din Brașov vechiu, de unde vor fi înmormântate Vineri în 16 Decembrie 1938, ora 2 $\frac{1}{2}$ d. a., în cimitirul aceleiași biserici.

Rugați-vă pentru el!

Brașov, 14 Decembrie 1938.

Maria Victor Branisce născ. Copăceanu soție, văd. Valeria Missits, Veturia Branisce, Virgilia Nistor, surori. Văd. Maria Valer Branisce, văd. Elena Weltz, Dr. Pompiliu Nistor cumnate și cumnat. Valeria și Dr. N. Căliman, Virgil și Victoria Branisce, Florin și Lucia Onițiu, Dr. Gheorghe și Margareta Missits, cu copiii lor, Olga Branisce, Maria Missits, Itiana Missits, Florica Missits, Nicolae Missits, Ioan Nistor, Maria Nistor, Lilly Weltz, Colonel Nedelcu cu soția, Dr. Ioan Maftiu cu soția, Alde maior Marinescu, Eduard Bachman, nepoți și nepoate. Aurel, Victoria, Leontina Vlad, Maria Ioachim Preda cu familiile lor, veri și verișoare.

Adânc îndurerată de neașteptata lovitură, anunțăm plecarea la cele eterne a regretatului și neuitatului nostru redactor șef

VICTOR BRANISCE

stins în noaptea de 13 spre 14 Decembrie 1938, după o scurtă dar chinuitoare suferință.

Așezarea osemintelor spre vecinică odihnă se va face Vineri, 16 Decembrie a. c., la ora 2 $\frac{1}{2}$ d. a., din Biserica „Sf. Adormiri“ din Brașov vechiu, în cimitirul aceleiași Biserici.

Duți în pace odihna bine meritată după năla și ostovitoarea și muncă de luminător și îndrumător!

Te am iubit, nu te vom uita și-ți vom păstra în veci recunoștința!

Redacția și Administrația ziarului
„Gazeta Transilvaniei“

Consiliul de administrație al ziarului „Gazeta Transilvaniei“ a dăce la cunoștință încetarea din viață a merituosului său redactor-șef al ziarului și membru în consiliu

VICTOR BRANISCE

Inmormântarea va avea loc Vineri, în 16 Decembrie, la ora 2 $\frac{1}{2}$ p. m. dela Biserica „Sf. Adormiri“ din Brașov vechiu în cimitirul aceleiași biserici. Defunctului în vom păstra o vecinică și recunoscătoare amintire.

Odihnească în pace!

Sărbătorile bat la ușă!

Din cauza aceasta timpul e scurt,
vizitați **CASA DE COVOARE**

M. ORENDI & Co.

Strada Regele Carol Nr. 52
unde vă puteți înfrumșa
locuințele D-voastră cu:

**COVOARE,
PREȘURI,**

LINOLEUM,

STOFE pt. MOBILE,

PERDELE

Garnituri: pentru MESE și PATURI

Cadouri practice de CRĂCIUN

Ciorapi, mănuși, batiste, cravate, bretele, tricouri pentru copii și adulți.

Cumpărați cu prețuri convenabile

la firma

Fritz Essigmann

Str. Voevodul Mihai, 23
652 1—4

Ciorapi de mătase, căptușiți
lei 60, 80, 115, 165, la fabrica
de ciorapi Gross, Voevodul
Mihai. 637 3—6

ANUNȚ

ARAGAZ S. A. București
anunță onorata sa clientelă din
orașul și județul Brașov
că singurul reprezentant exclusiv
cu depozit este firma

I. G. TIBERIU

Magazin cu fierărie
Brașov, Str. Regele Carol Nr. 37

Telefon 62

657

1—3

CINEMA „ASTRA“

Dela 15 Decembrie

Premieră pe țară!

Premieră pe țară!

OLIMPIADA

BERLIN

Partea II.

Peste 1000 de metrii de film consacrați atleților români

Reprezentarea începe în fiecare zi dela orele 3—5—7

și 9 punctual mult așteptatul film

Režia: LENI RIEFENSTAHL

Mare asortiment

în
**CADOURI DE
CRĂCIUN**
pentru bucătărie și casă

Tacâmuri, vase de toate felurile și cu diferite prețuri.
Articole de sticlărie și porcelanuri etc. etc.

KAMNER & JEKELIUS S.A.

659

Fondată 1853

1—3

O înfrumșetare a
tablourilor D-voastră
de Sf. Sărbători nu-
mai cu rame bune
și eficiente, dela firma
CRISTALUL
I. G. Duca Nr. 19
658 Telefon 1026 1—3

Bocanci de sport și de
gimnastică la magazinul
și atelierul de încălțăminte

DANER

Brașov, Piața Libertății, 26
Vinde și prin Credit Central în 5 rate,
653 1—4

DROGUERIA

Dück & Oyntzen

Parfumerie-foto

BRAȘOV

Piața Libertății Nr. 5

v i n d e

c a d o u r i

p e n t r u

C R Ă C I U N

650

1—3

Mare târg de Crăciun

cu jucării în bogat
asortiment, diferite
cadouri foarte eficiente
la magazinul

C. WEISZFEILER

Regele Carol Nr. 56

(lângă hotel Coroana)

Vindem și cu carnet

de economii

641

2—8

De vânzare una mașină de
copiact acte marca „Rodertal“
în stare bună. Informațiuni la
Administrația ziarului. 4-0

Nu cetați gazete vrăjmașe
intereselor neamului.

Asociațiunile profesionale vor putea fi desființate.

Ministerul economiei naționale a întocmit un proiect de lege care a fost înaintat consiliului legislativ, și în care se prevede că vor putea fi desființate, prin jurnalul consiliului de miniștri, acele asociațiuni profesionale care nu au scop lucrativ și care fie prin componența conducerii, fie prin activitatea desfășurată, fie prin condițiunile în care au fost constituite nu oferă garanțiile cerute de lege ori nu corespund scopului pentru care au fost create.

Apelurile penale vor fi judecate de Curțile Criminale.

Dela 1 Februarie 1939, toate apelurile penale vor fi judecate de către Curțile Criminale. Deasemenea recursurile hotărârilor penale pronunțate de judecătorii de ocoale vor fi judecate de aceeași Curte. Tot pe data de 1 Februarie 1939, se va înființa pe lângă Curtea Criminală a Capitalei, o nouă secție. Deci de la acea dată Curtea Criminală de Ilfov va avea trei secții.

Cronica externă

Viața internațională a devenit dela o vreme încoace cu ațtea surprize, oferă zi de zi atâtea prefaceri și atitudini, încât observatorul lor, nu va putea niciodată să facă o cât de vagă profecție a stărilor politice ce vor să vină. Și ca să demonstrăm cât sunt de adevărate aceste afirmații, ne vom mărgini să amintim câte speranțe nu s'au pus în urmările pacifice ale pactului dela München, câte nădejdi în înțelegerea franco-germană și mai ales cât nu s'a sperat după tragica jertfă a Cehoslovaciei. Mai ales după aceasta, dar care arată pe zi ce trece că a fost zadarnică. Se credea atunci că lichidarea problemei ei va constitui o supapă pe unde presiunea germană își va regăsi echilibrul tensiunii. Nu a fost tocmai așa. Astăzi — tot ei, dacă nu direct, cu destulă tenacitate totuși, încearcă o nouă manevră, în scopul vădit de-a pune la încercare și-așa destul de nesigură — pacea în Europa orientală.

Intr'adevăr, cererea ucrainenilor din Polonia de-a li se acorda completă autonomie a avut efectul unei bombe în opinia politică internațională. Viseul unei Ucraine mari a început iarăși să tulbure conducătorii acestei minorități, care la drept vorbind, ar trebui să fie bucuroasă că trăiește în ordinea statului polonez. S'ar putea la urma urmei, ca lucrul acesta să constituie într'adevăr numai o manevră cu dedesubturi și natural îndreptată împotriva Uniunii Sovietelor și afirmarea ei să nu impresioneze pe nimeni, cum de altfel n'a impresionat nici cercurile conducătoare poloneze, dar în actuala situație politică, cu ațtea nesiguranțe și surprize, această chestiune dacă ar căpăta o extindere, ar însemna un real pericol și un greu împas acestei mult hărțuite păci. Și încă ceva de-o capitală importanță: Chestiunea aceasta a autonomiei ucrainenilor, pune Polonia ca stat, într'o extraordinar de penibilă și grea situație. Conducătorii statului polonez însă, socotesc că această velleitate autonomistă nu are nici un fel de aderență cu realitatea și prin urmare nu merită nici o atenție. Nu știm dacă și acei ce agită aceste steaguri vor crede la fel și mai ales cei cari îi îndârjesc și întărită.

Acesta ar fi un aspect al nesiguranței internaționale. Altul îl constituie revendicările italiene în paguba Franței, revendicări, cari zi de zi sporesc neliniștea Europei și măresc neînțelegerile dintre cele două mari țări latine. Se știe că obiectul pretențiilor teritoriale

italiene îl constituiesc insula Corsica și cedarea protectoratului — care înseamnă de fapt o posesiune — asupra teritoriului nord african al Tunisiei, și cari au fost vremelnice sub suzeranitate italiană. E dela sine înțeles, că astfel de pretenții,

INFORMAȚIUNI

Noua organizare a Consiliului legislativ. În Monitorul Oficial a apărut decretul-lege, prin care se dă o nouă organizațiune și funcționare Consiliului legislativ.

Festivitatea de pe muntele Dihamu. În prezența d-lui general N. Ciupercă, ministrul apărării naționale, Duminecă s-a făcut pe muntele Dihamu dela Predeal, sfințirea mausoleului, în care au fost depuse osemintele celor 126 eroi ai războiului de întregire, cari și au găsit moartea în această regiune. A urmat după aceea inaugurarea noii cabane „Marele Voevod Mihai”, ridicată de batalionul IV vânători de munte.

Noul ministru al Italiei la București, în persoana Excelenței Sale d-lui *Pellegrino Ghigi*, sosește în țară la 15 l. c. Eminent diplomat, are o strălucită carieră, plină de succese, deși nu are decât 40 de ani. A fost ministru al Italiei la Viena și la Cairo. A funcționat pe timpul când d-l ministru *Grandi*, actualul ambasador dela Londra, conducea ministerul afacerilor streine, director de cabinet, îndeplinind admirabil spinoasa funcțiune, echivalentă la noi cu secretariatul general.

Urăm distinsului diplomat aceste biruințe ca d-lui ministru *Ugo Sola*, în adâncirea prieteniei tot mai rodnice dintre România și Italia.

Locuri vacante pentru funcționari la P. T. T. Dela Direcțiunea Oficială P.T.T. de Reședință Pr. Brașov primim spre publicare următoarele: La Direcțiunea Generală P.T.T. fiind locuri vacante pentru funcționari, doritorii a ocupa o funcție, pentru orice lămuriri se pot adresa la oficiu în orice zi, în orele 8—12 și 16—18 până la data de 20 Decembrie 1938.

148 de morți pe urma uraganului din Filipine. După cum se anunță din Manila, uraganul, ce a pustiit insulele Filipine în ziua de 8 Decembrie, se soldează până azi cu 148 morți.

cari lovesc deopotrivă în imperiul francez și în suzeranitatea Republicei, nu pot avea ca rezultat decât o promptă ripostă de; nu, niciodată. De-aici au început o serie întreagă de manifestații anti-franceze și respectiv anti-italiene, manifestații însoțite de o îndârjită campanie de presă, cari toate la un loc, nu fac altceva, decât să învineze tot mai mult raporturile franco-italiene și să sporească tot mai des loviturile date păcii.

În toată această campanie — Anglia, are, spre folosul binelui și-al păcii, o atitudine hotărâtă și dreaptă. Nici un fel de concesiuni teritoriale din partea Franței și asigurarea în fiecare zi de ajutorul ei neprecupețit, în toate formele. Atitudinea aceasta dărză va putea face probabil ca aceste pretențiuni să tacă dar nici de cum să le lichideze. Deaceia, remarcăm și în acest al doilea aspect al nesiguranței pozițiilor politice actuale, lipsa completă de-a putea risca o singură afirmație, care ar putea fi de natură să ne îndreptățească în a crede într'o eventuală reconciliere, într'o sporire a tensiunii sau în vreo acalmie.

Această notă de nesiguranță — cu totul nefolositoare — am vrut s'o subliniem acum.

D-l prof. dr. Mihai Șerban, fost subsecretar de stat la ministerul Agriculturii și Domeniilor, a fost numit decan al Facultății de Agronomie din Cluj.

Pentru acțiunea de ajutorare a copilului s'a ținut Lună, 12 Dec. în sala de sedințe a Prefecturii, sub conducerea d-lui prefect, o întrunire pentru formarea unui comitet care să activeze în acest scop.

Din cauza lipsei de spațiu vom reveni în numărul viitor asupra chestiunii.

Conferință. În cadrele Universității Populare a Ligii Culturale va avea loc Vineri, 16 Decembrie, orele 6 p. m. în sala festivă a liceului „Dr. I. Meșotă”, conferința d-lui avocat *Eugen Cialic*, directorul revistei literare „Pământul”, președintele ziaristilor din provincie și primarul orașului Cărlărești despre Un om care a intrat în nemurire; *Kemal Atatürk*.

Intrarea generală 10 lei. Pentru elevi și elevi 2 lei.

În corul bisericii Sf. Nicolae din Schei se primesc coriști la vocile de dame și domni, cu onorar de 300—400 lei lunar. Amatorii sunt rugați să se anunțe la dirijorul corului, d-l R. Ardelean, Dumineca la biserică, iar Lună și Joia seara în sala de muzică a Liceului „A. Șaguna”.

Casa Generală de Păstrare din Brașov aduce la cunoștința depunătorilor (creditorilor) ei, intrând în condițiunile aranjamentului încheiat pe baza legii de conversiune, cumcă o nouă rată de 5 la sută din depunerile se va plăti începând cu ziua de Joi 15 Decembrie 1938.

Conform punctului 3 din aranjament, sumele achitate prin cale de compensație se consideră ca plăți efectuate în numerar. 651 1—1

De Crăciun se vând sufragerii, dormitoare și tot felul de mobile care de care mai frumoase, cât se poate de ieftin și în condițiuni avantajoase de plată la „Mobila” Vila Kertsch, Brașov. 636 4—4

Temelul unirii Ardealului

— Date istorice, cari nu trebuiesc uitate —

Nația noastră socotește ca dată a unirii Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Regatul României libere, ziua de 1 Decembrie 1918, iar nu ziua semnării ori a realizării tratatului dela Trianon. Procedând astfel nația simte și vede just și dovedește o superioară conștiință a faptului, că unirea nu ne-a venit ca un dar de afară și că ea nu este opera puterilor adunate la conferința de pace, ci este opera ei pregătită încet și temeinic timp de sute de ani și plătită cu infinite sacrificii. Fiind opera noastră și numai a noastră, de care conferința de pace a luat doar act, statornicia ei depinde exclusiv de noi, de vrednicia, eroismul și solidaritatea noastră. Asta e bine să o știm și simțim și noi și e util, din când în când, să o amintim și allora cari își închipuie că actualele granițe ale României ar putea fi vreodată obiect de tranzacții diplomatice.

Teritoriile de dincoace de munți s-au unit cu patria mamă fiindcă această unire a dorit-o cu încreznie majoritatea covârșitoare a populației lor, au avut o României la 1 Decembrie 1918 și la votul lor s'a alăturat în cursul anului următor voința Sașilor ardeleni și voința Șvabilor bănățeni. Au vrut-o deci aproape 70 la sută din populația provinciei transcarpatice. Credem că facem un bun serviciu cititorilor noștri reproducând aici și declarația de unire a Românilor cât și acelea ale Sașilor și Șvabilor.

Declarația de unire a Românilor (1 Decembrie 1918)

„Adunarea națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Tisa ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia, în ziua de 18 Noembrie (1 Decembrie) 1918, decretăm unirea acelor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România. Adunarea națională proclamă indeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul, cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre”.

Declarația de unire a Sașilor

La 9 Decembrie 1918 a avut loc în sala Transilvania din București unirea delegațiilor sașilor stabiliți în capitală sub protecția dr-ului A. Frank. În moțiunea votată cu acest prilej cu unanimitate, delegații sașilor din capitală salută cu însuflețire unirea Ardealului cu regatul român (begrüssen die Vereinigung Siebenbürgens mit Rumänien mit freudiger Begeisterung) și adresează un călduros apel către conaționali din Ardeal să se declare și ei pentru această unire.

Intr'adevăr la 9 Ianuarie 1918 a avut loc la Mediaș adunarea reprezentanților populației săsești, care după o serioasă examinare a situației au votat și ei o declarație de unire cu România. Reproducem din această declarație următoarele:

„Poporul săsească din Transilvania, pe temeiul dreptului său de autodeterminare proclamă alipirea la Regatul României și trimite poporului român salutarile sale frățesti și cordiale felicitări pentru realizarea idealului său național... Având cunoștință deplină a hotărârii sale, poporul săsească se consideră de azi înainte membru al statului român și fiul și fiicele sale cetățeni ai acestui stat. Dumnezeu să însoțească cu binecuvântarea sa această hotă-

rare plină de răspundere, pe care poporul săsească s'a simțit dator să o ia”.

Declarația de unire a Șvabilor bănățeni

După retragerea din Banat a trupelor de ocupație sârbești, a avut în 10 August 1919, la Timișoara, adunarea reprezentanților populației șvabești. Această adunare a votat și ea cu aceeași entuziasă unanimitate necesitatea alipirii întregului Banat la România. Iată textul acestei rezoluțiuni:

„În numele tuturor Șvabilor bănățeni, declarăm, că noi așteptăm binele fiecărei națiuni din Banat numai dela un Banat unitar și nedivizat, că un Banat împărțit înseamnă, prin frontierele sale nenaturale, pentru popoarele de aici ruina economică, prilej de ură și statornică nemulțumire, tulburând pacea mult dorită. De aceea noi cerem indivizibilitatea Banatului, având în vedere, că orașul Timișoara, centrul vieții economice și sociale a Banatului aparține României și Majestatea Sa Regele Ferdinand al României și-a extins și asupra Banatului suzeranitatea Sa regală, având în vedere că noi vedem în manifestul de unire dela Alba-Iulia o garanție că ne vom putea desvolta liber caracterul nostru național în viitorul stat, vom putea folosi limba noastră maternă în viața politică, socială, culturală și economică și astfel ne vom putea asigura viitorul național, cerem alipirea întregului Banat, nedivizat, la România mare”.

Pentru a comunica și conferinței de pace hotărârea, adunarea a desemnat o delegație compusă din 5 persoane (doi avocați, un ziarist și doi meseriași) cari să meargă la Paris cu misiunea de a susține acolo realizarea dorințelor șvabești de alipire la România a întregului Banat.

De rezoluțiile și manifestele acestea trebuia să țină seamă toți vizitatorii cari vorbesc, ori visează plebiscite pe teritoriul Ardealului. Ardealul s'a pronunțat odată, înainte cu două decenii, și nu mai are nevoie de nici o nouă pronunțare.

„Observator”.

Din alte țări

Fototelegrame colorate

Serviciul de telegraf din Moscova va începe în cel mai scurt timp pe aparatele de figură tot felul de texte, desene și alte figură, executate în culori sau cernelor colorate. Până acum erau acceptate și remise fototelegrame scrise numai cu tuș negru. Remiterea de figură colorate pentru fototelegrame a fost realizată pe cale simplă, anume pe baza unei metode prelucrate în laboratorul de cercetări științifice și tehnice din comisariatul de comunicații. În loc de plăci fotografice obișnuite, sunt folosite acum plăci noi, cari au o sensibilitate spectrală specială. Recentă remitere de reproducții artistice multicolore, de hărți geografice și de alte figură și tablouri colorate a dat rezultate bune.

AU SOSIT nouile aparate EUMIG-RADIO. Condiții avantajoase, 12 rate lunare. Prezentarea: HANS CLOOS, Strada Mihail Weiss 8. Telefon 863. 605 6—10